GAZETA KRAKOWSKA

Nro 100.

Z KRAKOWA DNIA 13 GRUDNIA 1826 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

Na Posiedzeniu 3ciem Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey w dniu 6 Grudnia 1826 r. odbytem, Delegowany Senator Karol Soczyński w dopełnieniu Art: 106 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne, odczytał Izbie Prawodawczey Sprawę o stanie i położeniu Kraiu, w którey czyniąc uwagę nad każdą odnogą Administracyi Kraiowey, przedstawił pożytki iakie wciągu upłynionego roku 1825/6 w skutku postanowień i ciągłego usiłowania Rządu dla Kraiu spłynęły, a oraz usprawiedliwił niektóre przyczyny, które Rządzącemu Senatowi w działaniu dla dobra Kraiu były na zawadzie.

Marszałek Seymowy Zdanie takowe Sprawy w iednym exemplarzu drukowanym w Aktach Seymowych zachować, po iednym zaś Członkom Reprezentacyi rozdać zalecił.

Reprezentant Jakób Czermiński zamówił sobie głos na posiedzenie następne, w celu przedstawienia swych uwag co do tey materyi Izbie Prawodawczey; podobnież uwagi uczynić zastrzegł sobie Reprezentant Jan Kanty Kadłubowski.

W dalszym ciągu działań Seymowych Sekretarz Seymowy na wezwanie Marszałka odczytał Izbie Prawodawczey proiekta do praw przez Senat Rządzący nadesłane iako to:

1. Proiekt do uchwały przeznaczaiącey połowę czystego dochodu z Loteryi Krajowey w ciągu roku 1827/8 wpłynąć maiącego na wsparcie funduszu Towarzystwa Dobroczynności.

2. Przedstawienia Senatu w przedmiocie umorzenia Summy ogólney złp. 5973 gr. 16 z Inexibiliów w ciągu roku 1825/6 wynikaiącey uczynione.

3. Rachunek Przychodów i Rozchodów ogólnych Skarbu z roku 1825/6 przez Senat Rządzący w dopełnieniu Art: 132 Statutu Urządzaącego Zgromadzenia polityczne złożony. Izba Prawodawcza powyższe trzy przedmioty do Kommissyi Seymowo Skarbowey pod roztrząśnienie i Opinią przesłać postanowiła.

Daley Sekretarz Seymowy z nadeszłych od Senatu proiektów odczytał:

4. Proiekt do Ustawy wynadgradzaiącey Instytuta Duchowne, Szpital S. Ducha i Akademią Krakowską, za gmachy zaięte tymże na użytek publiczny, który Izba do Kommissyi Prawodawczey przesłać uchwaliła. — Delegowany Sędzia Pokoiu Jan Librowski u-

ważaiac przedmiot dopiero odczytanego proiektu za odnoszący się pod rozwagę Kommissyi Skarbowey, wniósł, aby takowy po zwrocie przez Kommissyą Prawodawczą, do teyże Kommissyi Skarbowey przed Decyzyą Izby odesłanym bydź mógł. Izba Prawodawcza przychylaiąc się do wniosku Delegowanego Sędziego Jana Librowskiego proiekt w czasie swym do Kommissyi Skarbowey odesłać uchwaliła.

Nakoniec Sekretarz Seymu odczytał Reskrypt Senatu przesyłaiący Listy Kandydatów na wakuiący Urząd Sędziego Pokoiu i Sędziego Trybunału I. Instancyi przez Gminy wybranych z załączoną prośbą Woyciecha Paszkowskiego, który umieszczony na Kandydacyi do Urzędu Sądu Pokoiu z takowey rezygnuie. Izba Prawodawcza Reskrypt powyższy z listami Kandydatów Kommissyi Kwalifikacyiney udzielić postanowiła.

Assesor Seymowy Kaietan Florkiewicz, znayduiąc się bydź umieszczonym na liście Kandydatów do Urzędu Sędziego Pokoiu z Gminy Okręgowey Jaworzno, dopraszął się Izby Prawodawczey z uwagi na położone już przez niego od Instytucyi Sądów Pokoiu aż do powołania go na inny urząd, zasługi i sprawowane różne bezpłatne urzędy, aby z namienioney Kandydatów listy wykreślonym bydź mógł. Reprezentant Gminy Okręgowey Liszki Kryspin Hr. Zeleński oznaymuiąc, że niemasz Ustawy, któraby od Obowiązku powtórnego przyięcia Urzędu Sędziego Pokoiu uwalniała, wnosił o pozostanie się Assessora Seymowego Kaietana Florkiewicza na liście Kandydatów do tegoż Urzędu wybranych.

Assesor Seymu Kaietan Florkiewicz odpowiadaiąc na wniosek Kryspina Hr. Zeleńskiego, przywiodł Artykuł 19 Konstytucyi który rozciągaiąc obowiązek przyięcia Urzędu Sędziego Pokoiu iedynie do osób pierwszy raz wybranych, przedstawił powtórnie, iż pozostanie się iego na liście Kandydatów niewypływa z konieczności Prawa, i że dla tego wolność odstąpienia od Kandydacyi niezaprzecznie mu służy.

Izba Prawodawcza żądanie Assesora Kaietana Florkiewicza przyiąwszy, wzmiankę o wykreśleniu Go z listy Kandydatów na Urząd Sędziego Pokoiu w protokóle Obrad uczynić iak równie o tem Kommissyą Kwalifikacyiną zawiadomić postanowiła.

Poczem Marszałek Seymu posiedzenie do dnia pozaiutrzeyszego z powodu nadchodzącego święta, to iest 9 Grudnia 1826 r. odroczył.

Jacek *Księżarski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 4 Grudnia.

Dla Drukarni Szkolney nadeszła prassa Kolumbiyska. Wyższość iey nad zwyczayną Francuzką na tem zależy: że nie potrzebuie przymocowania i stoi bez pryków o własnym ciężarze, który 29 cetnarów wagi Polskiey wynosi; iest trwalsza, gdyż całkowicie żelazna; lżeysza dla robotnika, bo zaledwie trzecią część tey siły wymaga co dawna; również i ciągle iednostaynie odciska, gdyż moc druku nie zawisła od natężenia siły drukarza; prócz tego prędzey nią druk idzie. Ciśnięcie odbywa się przez wcale odmienny mechanizm. Kosztuię ze sprowadzeniem blisko 2600 złotych.

Towarzystwo Zupy Rumfordzkiey

Niezmordowany w gorliwości swey o wsparcie ubogich Pan Anthonin, wniósł do Kassy Towarzystwa złotych Tysiąc ośmset siedmdziesiąt, na iego ręce przez rozmaite osoby złożone, a nadto raczył się podiąć nadal bydź tegoż Towarzystwa Kassyerem, o-

prócz mnogich zatrudnień, iakie mu daie oddzielnie utrzymywana Kassa Towarzystwa Dobroczynności. Osoby przeto pragnące mieć udział do zakładu Zupy Rumfordzkiey, która iuż w tych dniach rozdawaną bydź zacznie, raczą się wprost do niego z wnoszeniem pieniędzy udawać na Krakowskie Przedmieście naprzeciw Króla Zygmunta.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Przy zbliżaiącym się terminie pobierania procentów od Listów Zastawnych, które stósownie do Prawa w gmachu Dyrekcyi Główney przy ulicy Sto-Jerskiey w dniu 22 Grudnia r. b. o godzinie 9tey zrana rozpocznie się, pragnąc ułatwić właścicielom Listów Zastawnych, zwłaszcza tym, którzy znaczną liczbę maią Kuponów, spieszny pobór należności im przypadaiących, i ażeby przy składaniu w terminie dopiero powyższym Kuponów nie byli narażeni na czekanie długie, dla potrzeby prawem wskazaney porównywania Kuponów z grzbietami, Dyrekcyia Główna oświadcza, iż ktoby chciał w tey mierze przed terminem powyższym dopełnić wyż wzmiankowany przepis Prawa, może od dnia 10 Grudnia zacząwszy, codziennie od godziny 9tey zrana do godziny 1wszey z południa, złożyć Kupony swoie w Kassie Dyrekcyi Główney dla ich porównania i sprawdzenia, a z uzyskanym kwitem Interymalnym, zgłosiwszy się w dniu 22 Grudnia r. b. lub dni następnych do Kassy wypłat, bez naymnieyszey zwłoki odbierze należność swoią.

W Warszawie d. 30 Listopada 1826 r.

Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) *Kalinowski.*
Pisarz Dyrekcyi Główney
(podpisano) *Drewnowski.*

Kurs Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Przedaiący żądaią zł. 77 gr 5) za
Kupuiący daią — 77 — —)
Sto złotych w Listach Zastawnych.
W Warszawie d. 4 Grudnia 1826 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Między wielu rękodzielniami założonemi i czynnemi od lat kilku w Warszawie, dostarczaiącemi rozmaite wyroby wyrównywaiące zagranicznym, opatruiącemi rodaków w potrzebne artykuły, zwraca uwagę rękodzielnia Tasiemek Sasko-Warszawskich, na mocy zezwolenia rządowego przez A. i F. Stanisławskich, przy ulicy Piwney obok Kościoła XX. Augustyanów Nro 1 2 założona. Już dostarcza Tasiemek w wybornym gatunku za cenę umiarkowaną i zasługuie ze wszech miar na znaczny odbyt.

Z Petersburga d. 8 Listopada d. K.

(z Ruskiego Inwalida.)

Z powodu Imienin J. C. Mci Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza, dzisiay zrana Wielka Xiężna Jmć Helena Pawłowna przyymowała powinszowania znakomitszych Urzędników Dworu, cywilnych i woyskowych. Dziękczynne modły i *Te Deum* śpiewane były we wszystkich kościołach. Wieczorem miasto było oświecone.

Hrabia Hippolit de la Rochefoucault, Sekretarz poselstwa Francuzkiego, i P. Roel, Sekretarz poselstwa Niderlandzkiego, otrzymali szczęście d. 7 b. m. stawienia się NN. Cesarzowi i Cesarzowym Alexandrze Fedorownie i Maryi Fedorownie.

Przez Naywyższy dyplomat J. C. M. pod dniem 14 Października, Rzeczywisty Radca tayny Chanikow, mianowany Kawalerem orderu S. Włodzimierza większego krzyża 1. klassy.

Ostatnie doniesienia z Georgii, pod d. 14 Października, nie zawieraią w sobie żadnych ważnych wiadomości.

Szach wyiechał z Agary do Taurys, woyska przy nim znayduiące się pod rozporządzenie Abbasa-Mirzy oddawszy. — Ten ostatni, pomimo naywiększych trudności, iakie napotyka w Karabacha do wyżywienia woyska, nie oddala się od Araxu, boiąc się, aby Jenerał-Adjutant Paszkiewicz nie obrócił sił swoich na Persów, pozostałych ieszcze w Szyrwanie, pod dowództwem Szilali Mirzy.

Jenerał Jermołow, zebrawszy oddział, wyruszył z Kachetyi ku Czaram i miał zamiar d. 17 Października przeyść rzekę Alazan. W składzie tego oddziału znayduie się i połączony pułk gwardyi.

— Dnia 9. —

Podług doniesień z Georgii pod dniem 19 Października, Persowie zupełnie wyszli z Szyrwanu, a Jenerał-Major Krabbe, który był w Kubie, stanął iuż w Starey-Szamachie.

Były Szyrwański Chan Mustafa, po przybyciu z Kuby do Starey-Szamachy, otrzymał od Szacha rozkaz: wysłać do Persyi Szachzada, Szichali-Mirzę, zostawić przy sobie piechotę Perską (Sarbazów) i samemu pozostać w Szyrwanie. Nie uważaiąc na ten rozkaz Mustafa Chan, zapewniony o zbliżeniu się Jenerała Majora Krabbe, cofnął się przez urządzoną przeprawę Dżawat na rzece Kur, staraiąc się pociągnąć za sobą mieszkańców Szyrwanu, osobliwie zaś koczuiących, ale ci, wcześnie przeniknąwszy iego zamysł, rozbiegli się. Mała część uwiedzionego ludu niezwłocznie oswobodzona została przez brata Mustafy Chana, Haszim-Chana, który razem z drugiemi Bekami, znayduiącemi się przy Jenerale Majorze Krabbe, gonił Mustafę z częścią Szyrwańskiey iazdy, aż do Dżawata. W ucieczce swey nieprzyiaciel nawet nie pomyślał o magazynach, będących we wsiach Lakki i Pawadze.

Podług różnych wiadomości, w Persyi zebranych, utrzymuią, że Szach, widząc się z Abbasem Mirzą w Agarze, czynił mu wyrzuty, a nawet groził odebraniem następstwa i wykłóciem oczu; potem iednakże zmiękczony prośbami i zapewnieniami iego, dał ieszcze woyska. Abbas-Mirza, otrzymawszy ten posiłek, stanął obozem blisko mieysca nazwanego Machrizłu, o kilka wiorst od mostu Chudoperińskiego, i puścił pogłoskę, że ma znowu przechodzić Arax. W tem ostatniem zdarzeniu natychmiast spotkany będzie przez woyska Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, znayduiące się między Araxem i Akugłapem, nad rzeką Czeraken.

Jenerał-Adjutant Xiążę Wołkoński, uwiadomił Ministra sprawiedliwości pod d. 26 Października, iż z woli J. C. M. przystąpił do sprawowania powierzonego sobie Ministeryum Cesarskiego Domu.

Przyieżdżaiący z Guberniy, za Moskwą położonych, opowiadaią, że u nich śnieg dawno iuż spadł, ciągle trwaią mrozy, i sanna droga zupełnie stanęła.

Ze Lwowa d. 6 Grudnia.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące uwiadomienie:

Na iarmarku Kałuzkim w Cyrkule Stryyskim dnia 9 Czerwca r. b. podczas rozdawania nagród ze Skarbu za przychow koni i bydła rogatego przeznaczonych; otrzymali takowe: 1) Filip Jać, poddany z Komorowa, i kolonista z Ugartsthal Państwa kameralnego Kałuża Krystyian Rucker za naypięknieysze po stadnikach 3letnie źrebce po 20 duka-

tów w złocie; 2) Jakób Mathias osadnik z Nowiczki, Państwa kameralnego Doliny; Filip Frommer z Gelsendorfa, Państwa kameralnego Bolechów, Filip Stefan z Ugartsthal Państwa kameralnego Kałuż, Konrad Löwenberger z Landestreu Państwa tegoż samego, Iwan Olexa poddany z Kamienia, tegoż Państwa, za wychow takichże samych klaczek, każdy po 6 dukatow w złocie; 3) Iwan Baby poddany z Mościsk, Iwan Smeterski poddany ze Zagurza i Jakób Leg osadnik z Ugartsthala, wszyscy z Państwa kameralnego Kałuża, za wychow naypięknieyszych byków, każdy po 12 ZR. M. K.; 4) Wasyl Didoszak, Michał Bobrocki, Michał Pitulog, wszyscy z miasteczka Kałuża, daley Wasyl Piliszuk z Dołhego, Szymon Wasylow z Dobrowlan, poddani, i Jakob Flendruch, osadnik z Nowego Kałuża, wszyscy z Państwa kameralnego Kałuż, za przychow naypięknieyszych iałowek, każdy po 3 ZR. w M. K.

Z Paryża d. 28 Listopada.

Przybył tu z Moskwy Kardynał Bernetti.

Dane tu w teatrze Odeon wystawienie na korzyść rodziny Webera, iego opery Freyschitz, przyniosło 6000 Fr.

Jenerał Boyer ukończywszy w Marselii kwarantannę, poiechał do Paryża.

Algierczykowie popełniaia ciągle rozboie na morzu Srodziemnem. Zatrzymali niedawno pocztowy statek z Korsyki i inne Francuzkie okręty, złupili i maytków znieważyli.

Lord Cochrane otrzymał doniesienie, że parowe iego okręty wkrótce z mieysc swoich odpłyną. Rodzina iego przepędzi zimę w Marselii.

Z Madrytu d. 15 Listopada.

Dnia 24 b. m. Dwór powróci do stolicy, iednak poty tylko zabawi, poki roboty w zamku Pardo ukończone nie zostaną. Zdrowie Królowey nie iest naylepsze; ciągle choruie na febrę, iednak lekarze nie wątpią o iey wyzdrowieniu.

Dnia 13 P. Recacho doniósł Królowi, że były Adiutant Riega, wraz z obcym officerem wysokiego stopnia przybył przez St. Jean Pied de Port do Hiszpanii, dla przekonania się o skłonnościach mieszkańców i doniesienia o tem kieruiącemu komitetowi w Londynie (?). Lecz wydane są rozkazy do uwięzienia tych szpiegów.

Margr. Chaves znayduie się teraz w Toro na czele zbiegłych Portugalczyków, i zdaie się niemieć ieszcze swey sprawy za upadłą. W odezwie swey wyraża bowiem, iż stanął na czele Portugalczyków, iednak nie dla zaniesienia woyny do Portugalii, ale oswobodzenia swych ziomków od grożącego im niebezpieczeństwa i przywrócenia dawnych ustaw, zwyczaiów i tego wszystkiego, co dawniey czyniło Portugaliią potężną.

Z Lizbony d. 11 Listopada.

Minister morski, iako zastępuiący nieobecnego Ministra woiennego, wniósł dnia 8 b. m. w Izbie Deputowanych uchylenie wyroku Królewskiego r. 1763, który zabrania sądom woyskowem wyrokowania względem zbrodni przeciw kraiowi, gdyż w podobnych zdarzeniach potrzebne teraz iest prędkie stanowienie, i żądał, aby Izba postanowiła, iż niedonoszący o wiadomem im spisku, natychmiast byli obwieszonemi. Izba wyznaczyła kommissyią z 5 członków, dla podania iey swego o tem wniosku zdania.

W Porto dochodzą uknowanego niedawno spisku. Od zbiegłych Portugalczyków pochwycono na granicy listy, w których się chlubią, iż w krótce powrócą uzbroieni do

Portugalii. Zresztą w Algarbii panuie spokoyność.

Z Londynu d. 25 Listopada.

Na wczorayszem posiedzeniu Izby wyższey Parlamentu nie zaszło nic ważnego. W niższey zaś udzielił Mowca odpowiedź Króla na złożony mu adres. Potem odczytał P. Wynne traktat zawarty między Królem Awy i Wschodnio-Indyyskim-Angielskim Rządem. Wniosek P. Abercromby względem miasteczka Tregony został do dalszego czasu odłożony. Nakoniec P. Huskisson (Minister) wniósł, aby Izba zamieniła się w tayny wydział dla rozważenia ustaw zbożowych. Jednym z głównych powodów, mówił daley, dla czego Parlament w tym niezwyczaynym czasie zwołanym został, iest uwolnienie Ministrów od odpowiedzialności za środki, które z zbiegu okoliczności przedsięwziąść zmuszonemi byli. W takim przypadku powinni Ministrowie nieodzownie złożyć powody, które ich do tego skłoniły. Rozkaz tayney Rady, od którey zależało przypuszczenie obcego zboża, wydany był dnia 1 Września. Na ówczas większa liczba obecnych tu Panów, znaydowała się wewnątrz kraiu, i ci, z tego co tam widzieli i słyszeli, poświadczyć mogą, iż stan tegorocznich żniw usprawiedliwia zupełnie środki Ministrów. Nadchodzące w tey mierze rapporta zgadzały się zupełnie z sobą. Na końcu Lipca i na początku Sierpnia, kiedy po inne czasy spadały ceny zboża, podnosiły się, co ciągle następowało. Kwarter owsa kosztował dnia 4 Sierpnia 27 szylingów i 3 pency, a dnia 1 Września 30 szylingów (60 Złp.). Do tego nadeszły smutne doniesienia z północney Europy. Zwiększyło się pytanie o owies, i zachodziła obawa, iż zabraknie karmy dla koni, Ministrowie nie mogli zatem ociągać się z swoim postanowieniu. Nadeszłe w tymże czasie doniesienia z Lanshire i Irlandyi, posunęły blisko do rozpaczy obawę. Nadto lękać się należało nieurodzaiu ziemniaków, które iednak szczęściem za upadłym deszczem dosyć obficie się urodziły. Ile sobie przypomnieć mogę, kray nie znaydował się ieszcze w kłopotliwszem położeniu, które nie mało pomnożył ieszcze widok szczupłego zbioru siana. Gdyby wstrzymano się z otworzeniem portów aż do 15 Listopada, którym czasie prawnie otworzonemi bydźby mogły, tedy skutki tego niebyłyby do wyrachowania. Gdyby Ministrowie ociągali się byli, tedy nie zasługowaliby na względy Monarchy i na słuszne zaufanie, które pokłada w nich naród, gdy Parlament nie iest zgromadzony. Pozostał im się tylko wybor pomiędzy przełamaniem ustaw i głodem, &c. Proponuię więc, aby do 15 Lutego r. 1827 dozwolony był dowóz zboża za opłatą celną w rozkazie tayney Rady postanowioną, w którym czasie będą mogły bydź ceny średniego przecięcia oznaczone. (Wniesione przez P. Huskisson propozycyie zostały po krótkich sporach przyięte.)

N. Król odwiedził wczoray Brata swoiego Xcia Jorku i przeszło godzinę u niego bawił.

Dziś przybył tu P. Wilock z pismami od Rządu Perskiego pod dniem 19 Września. Mówią, iż Rząd ten prosi naszego o pośrednictwo do zagodzenia iego sporów z Rossyią.

Wczoray posłano pisma do naczelnego Lorda Kommissarza wysp Jońskich, P. Adams, który znayduie się teraz w Medyolanie, a w przeszłą Sobotę popłynął Goniec gabinetowy Warring z pismami do naszego Posła przy Ziednoczonych Stanach północney Ameryki.

Gazeta *Times* czyni uwagę, iż od wielu lat nie wysłano gabinetowego gońca do Ameryki.

Wczoray komitet Lordów Królewskiey tayney Rady miał naradę od godziny 1 z południa do 3ciey. Nie zadługo potem zebrali się Ministrowie gabinetowi w kancellaryi wydziału spraw zagranicznych.

Mówią tu zawsze ieszcze, iż w dniu 30 Stycznia r. p. nowi Parowie utworzonemi będą. W tym roku mianował Król 9ciu: 3 Irlandzkich, 1 Szkockiego i 5 Angielskich. Liczba Parów wynosi teraz oprócz 6 Xiążąt Rodziny Królewskiey, 596 (Angielskich 300, Szkockich 78, Irlandzkich 218), pomiędzy któremi 78 Xiążąt, 52 Margrabiów, 211 Hrabiów, 78 Vicehrabiów, 232 Baronów i 16 tytularnych Parów. Przy zagaieniu Parlamentu dnia 21 Listopada znaydowało się wraz z 6 Xiążętami Rodziny Królewskiey i Biskupami 370 Parów obecnych.

Federacyyney Rzpltey Chili obrany został Prezydentem P. Infante, a Viceprezydentem Jenerał Pinto. — Rząd Kolumbiyski znayduie się w wielkim kłopocie z niedostatku pieniędzy, ponieważ podatki nie są regularnie składane.

Z Bruxelli d. 27 Listopada.

N. Król mianował Niderlandzkiego Konsula w Neapolu razem sprawuiącym interessa przy Dworze tameczným.

Mówią, iż Rada stanu ukończyła narady nad dwiema nader ważnemi proiektami do ustaw, to iest względem rozkładu gruntowego podatku na r. 1827 w różnych prowincyiach państwa, i urządzenia sądownictwa.

Do korpusów piechoty, które wkrótce do Wschodnich Indyy odpłyną, przydany bydź ma oddział jazdy z 150 ludzi i także oddział artylerzystów. Oddział ochotników uda się wkrótce ztąd do Flesingi dla wsiądzenia na okręt.

J. K. M. rozkazał wszystkim prowincyionalnym Gubernatorom, aby przez 4 zimowe miesiące kazali wszystkim więźniom dawać herbatę z mlekiem.

Liczba zmarłych w ukończonym dnia 23 b. m. tygodniu w Grenindze zmnieyszyła się od poprzedzaiącego o 43. Zgoła tak ztamtąd, iako też z Fryslandyi nadchodzą pomyślnieysze doniesienia, i spodziewać się należy, iż nakoniec ustanie zupełnie zaraźliwa choroba. Nędza iednak w nawiedzonych tą chorobą mieyscach iest bardzo wielka i podaie przyiaciołom ludzkości sposobność do okazania swey litości.

Sławny Francuzki Lekarz Bailly, który w roku 1821 udał się do Barcellony, gdy tam wybuchnęła żółta gorączka, przybył tu i z polecenia Rządu swoiego uda się do Greningi, dla uważania tameczney zaraźliwey choroby.

Z Saxonii d. 2 Grudnia.

Dnia 23go Listopada nowy Xżę Sasko-Altenburgski Fryderyk, dawniey Xżę Sasko-Hildburghauseński, odbył uroczysty wiazd do Altenburga. Wyiechał z zamku swoiego Ronnenburg o godzinie 8 z rana. Jechał gościńcem około wielu wsi i przez miasteczko Schmolle, gdzie wystawiona była brama tryumfalna. Burkersdorf, o godzinę drogi od Altenburga leżąca wieś, przeznaczoną była do przyięcia nowego Pana, dokąd udali się wszyscy mieszkańcy. Tu Xżę i synowie iego Józef i Jerzy, przesiedli się z powozu na wysłane przodem konie. Tysiąc Altenburgskich Włościan na koniach w ubiorze kraiowym, czarnym z zielonemi wyłogami, uszykowali się w 3 szeregach z 20 trębaczami, maiąc naczele urzędnika, przy gościńcu. Z

wielu rozmawiał Xżę i podawał im rękę. Tak uszykowany orszak, poprzedzony Pocztmistrzem Altenburgskim i 12 trąbiącemi postylionami, &c. ruszył w drogę; za nim iechał Xżę w środku pomiędzy synami, a za Xciem dwór iego, i Xiężniczki w powozach. Potem następowało liczne wesele Włościańskie; z Panem młodym iechało na koniach w różnych ubiorach wiele męszczyzn, i 7 wozów, każdy z 4 dziewczętami, z których iedna powitała Xcia w Burkersdorf mową, inna oddała mu wiersz, a 26 innych podały mu kwiaty. Orszak kończyło nieprzeyrzane mnóstwo jeźdców i piechotą idących ludzi, pomiędzy któremi znaydowało się wielu cudzoziemców, którzy przed kilku tygodniami w gościnniach mieszkania naięli. Przed miastem czekali na Xcia urzędnicy i mnostwo pięknie ubranych dziewcząt. Nayczulsze sprawiło wrażenie, gdy naystarszy z obywateli mieyskich, 88letni starzec, wystąpił z złotem puharem i podał Xciu wino. W mieście wszystkie domy były napisami, kwiatami i malowidłami przyozdobione, a na wszystkich gmachach powiewały chorągwie. Xżę wiechał do miasta przy odgłosie wszystkich dzwonów, huku dział, różnych chórach muzyki i nayradośnieyszych okrzykach tysięców ludu przez bramę tryumfalną i na 70 stóp wzniesiony obelisk, i wysiadł do starego zamku. Na wieździe do zamku wystawiony był wspaniały portyk z napisem: "Błogosławione niech będzie wniyście do zamku przodków.„ Przeciąg orszaku około zamku trwał 2 godziny. O godzinie 5 z południa był w zamku obiad publiczny na 100 osób, podczas ktorego deputacyia od Włościan podała Xciu wiersz, ktory wraz z Xiążętami i Xiężniczkami spełnił zdrowie stanu Włościańskiego. Oświecenie miasta w wieczór i inne zabawy zakończyły tę uroczystość.

Z Kopenhagi d. 28 Listopada.

O zdrowiu Xcia Fryderyka Karola Chrystyana nadeszły tu nader zaspokaiaiące doniesienia. Xżę ten po ukończoney podróży przez Lombardyią aż do Medyolanu, a późniey przez Szwaycaryią, osiadł na zimowe mieszkanie we wsi Plongeon nad iezyorem Genewskiem.

N. Król, wraz z Xiążętami, poiechał przed kilku dniami dla odbycia wielkiego polowania do zamku Frederigsberg.

Słychać, iż na przyszłą wiosnę uda się fregata Królewska na morze Środziemne, dla przywiezienia z Rzymu wygotowanych przez Torwaldsena do tuteyszego Królewskiego zamku i Kościoła posągów.

Z Tryiestu d. 15 Listopada.

Przybyłego tu w 16 dniach z Alexandryi okrętu kapitan, potwierdza smutny stan Egiptu, który przypisuią częścią przeszłorocznemu upadkowi handlu, częścią wysłanem do Grecyi wyprawom. Ostatnią musiał Vicekról z niedostatku pieniędzy do tego czasu wstrzymać. — Listy kupieckie nie donoszą iak tylko o skargach, które tam słyszeć się daią. — Bohaterska śmierć Greckiego Wodza Goura potwierdza się z listów z Zante pod dniem 6 b. m. Zrobił dwie szczęśliwe z Akropolis wycieczki, lecz w drugiey znalazł śmierć. Jednak podczas tych wycieczek udać się Grekom miało wprowadzić do Akropolis 500 ludzi świeżego woyska, tak, iż zachodzi nadzieia, że starożytny ten zamek długo ieszcze potrafi się przeciw barbarzyńcom bronić. W ostatnim razie postanowić Grecy mieli wysadzić na powietrze warownie Akropolis.

DODATEK DO N^ro 100. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 13 GRUDNIA 1826 ROKU we ŚRODĘ..

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na O° z.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grud:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 2, 073	† 2. 4	85	Wschodni Słaby	Pochmurno	Deszcz.
	12	„ 2, 769	† 5. 0	77	„ „	„	
9.	3	„ 3, 079	† 3. 8	79	„ „	„	
	9	„ 3, 990	† 1. 8	84	Połud: Ws: Słaby	„	
	7	27 5, 075	† 0. 9	84	Wschodni Słaby	Pochmurno	
10.	12	„ 5, 932	† 3. 9	79	Połn: Ws: Słaby	„	
	3	„ 6, 857	† 2. 8	81	„ „	„	
	9	„ 7, 660	† 1. 5	85	„ „	„	
11.	7	27 8, 408	† 1. 2	85	Wschodni Słaby	Pochmurno	Mgła.
	12	„ 8, 602	† 3. 5	78	Połn: Ws: Słaby	„	
	3	„ 8, 602	† 2. 9	80	Wschodni Słaby	„	
	9	„ 8, 677	† 1. 0	84	„ „	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z *Rzymu d. 6 Listopada.*

Oyciec Święty udał się dnia 30 z. m. do klasztoru PP. Urszulinek, gdzie przypuścił do ucałowania nóg, nietylko wszystkie zakonnice i pensyonarki tamteysze, ale oraz Xiężnę Czartoryską i Xiężnę Santa Croce di Magliano, które się były tam umyślnie udały. Raczył także przyiąć od Panny Xieni obraz, na którym są wyhaftowane iedwabiem kolorowym serce P. Jezusa i N. P. Maryi.

Nadzwyczayna rzadkość deszczów, którey doznaie kray nasz od roku 1820, zniżyła tak dalece powierzchnią wody wszystkich prawie stawów ziemi Włoskiey, a mianowicie co rok więcey w stawie Braciano, który dostarcza wody dla Rzymu przez wo-

ociąg nazwany Pawła, iż pomimo wielkich kosztów łożonych na wykopanie kanału do nadmienionego stawu dla wpuszczenia do niego wody ze stawu Martigniano, który mą wyższe położenie, Rzym ledwie opatrzonym został w potrzebną wodę; przez wielką suszę, wyschły prócz tego prawie do połowy, nawet źródła dawney wody Traiańskiey.

Z Włoch d. 20 Listopada.

Xżę Łukieski przybył dnia 17 b. m. do Neapolu.

Dnia 11 b. m. około godziny 5tey z południa z otchłani Wezuwiusza w Neapolu wybuchnęły dwie kolomny białego dymu, które zamieniły się potem przy promieniach zachodzącego słońca na rożowe, co przedziwny widok sprawiło.

Dnia 8 Listopada upadł wielki śnieg na gorach Apenińskich w okolicy Tivoli.

Podług wiadomości z Liworna spuszczony został tamże w dniu 9 Listopada z warsztatu przy wielkiey uroczystości okręt liniiowy o 64 działach dla Baszy Egipskiego przeznaczony. Korweta dawniey już ukończona, gotowa pod żagle, stała w Darsena, a trzeci okręt ieszcze budowano. Wszystkie te okręty budował inżynier Luigi Mancini na rachunek kupca Dionisio Fernandez.

Z Sztokolmu d 24 Listopada.

Jenerał Hr. Biörsterna powrócił tu z swey podróży do Strömholm.

Obiory do następnego Norwegskiego Seymu są iuż ukończone i padły ogółem na mężów pragnących szczęścia i spokoyności swey oyczyzny.

Tuteyszy komitet związku przyiacioł Greków otrzymał pochlebny list od P. Eynarda, w którym dziękuie mu za przesłane wsparcia, i prosi o dalsze, dla ratunku Greków.

J. K. M. rozkazał zmnieyszyć cło od przywożoney z zagranicy mąki, i zostawił do woli właścicielom ziemi opłacać podatek gruntowy w zbożu lub pieniądzach.

Od brzegów Menu d. 1 Grudnia.

Z Nadreńskich kraiów Pruskich, a mianowicie z cyrkułu Koblenckiego donoszą o tegorocznim zbiorze wina urzędownie co następuie: "Zbiór wina już się ukończył, i nad wszelkie spodziewanie zebrano tak wiele czerwonego i białego wina, iż w niektórych okolicach zabrakło beczek, chociaż się dosyć w nie zaopatrzono musiano do przysposobienia ich zbior wstrzymać. Wszędzie zebrano przynaymniey o 3cią część, a w niektórych mieyscach nawet połowę i trzy razy więcey niżeli sobie obiecywano. W samem obwodzie Kreutznach zebrano 2400 kuf czyli 21,600 wiader. O dobroci tegorocznego wina niemożna ieszcze sądzić; to tylko pewna, iż gatunek iego nie wyrównywa ilości, bo nawet w iedney okolicy inne było na wzgorzach, inne na dolinach; nadto do iego dobroci wpływa istotnie wcześnieyszy lub poźnieyszy zbior.,,

Dziś otworzone zostały w Sztuttgardzie posiedzenia Stanów Wirtembergskich.

W Uniwersytecie Minchuńskim znaydzie się iuż do 1200 uczniów. — Urzędownie odwołaną teraz została wieść o przeniesieniu Uniwersytetu Heskiego z Marburga do stolicy Kassel.

Sprawa upadłego w Lipsku Domu handlowego Raichenbach i kompani. iuż ukończoną została. Wierzyciele otrzymali za swoią należytość 40 za sto, a na przyszły Wielkanocny jarmark dostaną ieszcze po 13; tracą więc po 47 od sta. Mówią iednak, iż wierzyciele niżey 300 talarów więcey dosta-

na, i że Wilh: Raichenbach prowadzić daley będzie handel.

Piwowar Berliński Wimmel zamyśla obalić wszyskie warzalnie i rafinerye cukru. Prosił Ministerstwa spraw wewnętrznych o patent na wynaleziony przez niego sposób robienia cukru z pszenicy. Proby miały bardzo dobre się okazać, i gdy P. Wimmel obowięzuie się z iednego szefla Berlińskiego (mało co więcey od pół korca Polskiego) wydać 20 funtów pięknie krystalizowanego cukru, wynalazek iego byłby zatem bardzo dla rolnictwa użyteczny.

Podczas examinu w wydziale medycznym Uniwersytetu Edingburgskiego zapytano się niedawno iednego z kandydatów między innemi w łacińskim ięzyku: co znaczy stworzyć (*creen*)? Kandydat odpowiedział stworzyć coś z niczego. Dobrze! rzekł Dziekan, tworzymy cię zatem doktorem.

W handlu papierów muzycznych Pleyela i kompanii w Paryżu sprzedaią teraz dokładne fortepiana z lanego żelaza, które bardzo mało, albo wcale odstraiać się nie maią.

Na ostatnim Lipskim jarmarku naywięcey miały pokupu sukna z miasta Stremberg niższey Luzacyi. Przywieziono ich 5000 postawów i prędko rozprzedano, ale tylko po 5 złp. łokieć.

Podług listu z Genewy proponowane przez P. Eynarda tygodniowe składki na zakupienie żywności dla zniszczonych przez nieprzyiaciela okolic Greckich, rozpoczęły się iuż w niektórych miastach Szwaycarskich, i spodziewać się należy, iż ten przykład wkrótce wszędzie naśladowanym będzie. W Nion, które tylko 2000 mieszkańców liczy, ofiarowało się 397 osób płacić co tydzień aż do przyszłych żniw po trzy Su. W Rolle z 1200 mieszkańców przyięło 250 takiż obowiązek. W Genewie, która liczy 25,000 mieszkańców, spodziewano się 3000 podobnychże podpisów.

Z Frankfortu d. 24 Listopada.

Senat nasz zamierzył sobie przyymować tylko warunkowo administracyynych urzędników, i to bez płacy z 6miesięcznem wypowiedzeniem służby. Celem tego iest, ażeby opieszałych urzędników pobudzić do pełnienia obowiązków.

Xżę Bernard Sasko-Weimarski postanowił większą część zimy przepędzić w Weimarze, i nie uda się, jak pierwey myślą iego było, do Anglii. Sądzą, iż pobytu swego w oyczystym domu użyie na uporządkowanie złożonego z kilku set arkuszy dziennika swey podróży przez połnocną Amerykę, dla udzielenia go przez druk publiczności. Göthe, któremu go udzielił, miał go z naywiększym ukontentowaniem czytać.

Xżę Meinungen przybrał tytuł: Xcia Sasko-Meinungen i Hildburghausen, i zamek w ostatniem mieście iest iuż na iego mieszkanie przygotowany.

Z Alexandryi d. 29 Października.

Krążące w naszych wodach okręty Greckie przerywaią związki z naszem portem. Przed kilku dniami zabrały woienny okręt o 20 działach, nadeżący do flotty Vicekróla, który wysłany był na rozpoznanie. Zaledwo upłynął milę od portu, gdy uderzyły nań dwa małe Greckie okręty, pilnuiące wypłynienia flotty Egipskiey, i zabrały. Vicekról wysłał za niemi kilka woiennych okrętów, ale iuż ich dognać nie mogły. Na końcu bieżącego miesiąca odpłynie nasza flotta, ale nie słyszemy, ażeby, oprócz żywności, zabierała woysko i pieniądze.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 14 b. m., na benefis Antoniego Fiszera, daną będzie Wielka wcale nowa Melo-Drama z francuzkiego P. Caigner, a na Polski ięzyk przełożona przez L. Dmuszewskiego w 3 aktach: *Jan z Kale Korsar Francuzki w Portugalii*.— Zakończy widowisko wcale nowa Komedya w 1 akcie z francuzkiego przez P. Montpelier na Polski ięzyk przełożona: *Fryderyk Wielki i Jego Pazie*, czyli *koszyk wiśni*.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 220 Ciągnieniu dnia 13go Grudnia r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

16. 20. 19. 36. 21

Przyszłe 221 Ciągnienie dnia 20go Grudnia r. b. przypada.

Dnia 11 i 12 *Grudnia* 1826 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	14	—	13	—	12	—	11	—
— Żyta	11	15	11	—	10	15	10	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	6	9	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Owsa	7	24	7	15	7	—	—	—
— Jagieł	19	—	18	—	17	—	16	—
— Rzepaku	21	15	20	20	19	—	18	—

W Gdańsku dnia 30 *Listopada*.

Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	468	—	480.
Owsa	—	—	384	—	402.
Grochu	—	—	750	—	780.

DONIESIENIA.

W dniu 15 Grudnia r. b. o godzinie 9tey ranney, odbędzie się w Sklepie pod L. 113 w Kaźmierzu żydowskim sytuowanym, sprzedaż ruchomości przez publiczną licytacyią, to iest: tołuba z baranami siwemi z wierzchem granatowym sukiennym, kożucha z baranami czarnemi, zagotowe pieniądze; maiący chęć licytowania na oznaczony czas i mieysce zechcą się stawić. — W Krakowie dnia 6 Grudnia 1826 roku.

Józef *Słodkowski*, Kom: Sąd:

Podpisany ma honór zawiadomić Prześwietną Publiczność, iż w Kamienicy po ś. p. J. A. Szydłowskim na ulicy Floryańskiey pod L. 504 położoney, urządził Oberżę w sposobie zagranicznym, w którey każdy Gość, aby w żadney mierze ukrzywdzonym nie został, wszelkie wygody, co do stancyi, wiktu, trunków, furażów i posługi, według taryffy ustanowioney otrzymać może. W tey Oberży znayduie się traktyernia gustem Wiedeńskim utworzona, gdzie obiady zwykle Table d'hôte; śniadania z ś podwieczorki i kolacyie podług szpeiscetlu, za naypomiernieyszą cenę co dzień lub miesięcznie w niey się stołuiąc, lub też do domu biorąc, dawane będą. Dla większey wygody tak swoich Gości, iako i Prześwietney Publiczności tuteyszey, założył podpisany w tymże samym domu Kaffenhaus gustownie lampami i astralnemi oświecony, w Gazety, Bilard, kręgle, piramidy, szachy, arcaby, domino, stoliki do wiska, słowem w wszelkie gatunki zabawy, z naylepszą usługą ludzi zagranicznych, niemniey wszelkie gatunki win, kawy, czekolady, arbaty, czaie, barbaroise, poncze, lemoniady, orszady, szodon, lody i ciasta, za cenę według taryffy wystawioney, zaopatrzony. Życzące sobie osoby w appartamentach osobnych śniadania, obiady, zabawy wieczorne, za cenę naypomiernieyszą obstalować i do gry pokoie osobne z przyzwoitą posługą i oświeceniem otrzymać mogą.

W przekonaniu, że Prześwietna Publiczność w każdym względzie zadowolnioną zostanie, odważam się Takową o łaskawe uczęszczanie upraszać.

Jan Kanty *Szydłowski*.

Podaie się do wiadomości, iż w Krakowie na Szeroki Ulicy wyreperowana iest Kamienica do Sprzedania pod No: 77. Ktoby sobie życzył nabyć ma się zgłosić pod No: 43.

J. Zamoyski.